

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w postępowaniu elektronicznym pełnomocnik powoda Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. F.S. z siedzibą w G. wniósł o zasądzenie od K. F. (1) i K. F. (2) solidarnie na rzecz powoda kwoty 32.418,88 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od dnia 24.09.2015r. do dnia zapłaty. W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż powód udzielił pozwanemu w dniu 06.11.2013r. pożyczki w kwocie 30.000 zł. Pozwana K. F. (2) poręczyła spłatę pożyczki. Pożyczkobiorca nie regulował rat pożyczki w terminie, a poręczycielka – informowana o stanie spłaty pożyczki - również nie regulowała powstałych zaległości. Wskutek powyższego umowa pożyczki została wypowiedziana pożyczkobiorcy, co skutkowało wymagalnością roszczenia w dniu 22.01.2015r. Wysokość zadłużenia stanowi sumę następujących kwot: kapitału pożyczki: 28.739,08 zł oraz odsetek naliczonych na dzień wniesienia pozwu tj. 24.09.2015r. w kwocie 3.679,80 zł. Powód wskazał, iż pożyczkobiorca wystąpił do pożyczkodawcy z wnioskiem o umorzenie dalszej spłaty w ratach. Powód przychylił się do w/w wniosku, na skutek czego w dniu 24.02.2015r. pomiędzy pożyczkobiorcą, a (...) zawarta została umowa ugody, przedmiotem której było ustalenie warunków spłaty należności głównej. Należność główna wraz z odsetkami miała zostać spłacona do dnia 30.08.2017r. w sposób określony w harmonogramie spłaty pożyczki. Pożyczkobiorca ponownie nie wywiązał się jednak z zobowiązania.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 05.11.2015r. zapadłym w sprawie o sygn. VI Nc-e 1853359/15 Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie uwzględnił w całości żądanie pozwu.

Sprzeciw od powyższego orzeczenia złożyli pozwani K. F. (1) i K. F. (2). Wnieśli o uchylenie w/w orzeczenia oraz o skierowanie sprawy do postępowania zwyczajnego. W uzasadnieniu sprzeciwu wskazali, iż w dniu podpisania dokumentów związanych z zaciągnięciem zobowiązania kredytowego nie mieli swobody w powzięciu swobodnej decyzji, bowiem są chorzy psychicznie. Na chorobę psychiczną cierpią również ich dzieci. Nadto pozwani jako osoby chore psychicznie nie dokonywały żadnych czynności faktycznych, tylko podpisywali dokumenty w miejscach wskazanych przez pracownika powoda.

Postanowieniem z dnia 18.01.2016r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie przekazał sprawę do rozpoznania do tutejszego Sądu.

Pełnomocnik powoda w odpowiedzi na sprzeciw z dnia 15.04.2016r. wniósł o nieuwzględnienie wniosków i zarzutów w nim zawartych. Zdaniem powoda pozwani nie udowodnili, że w dniu zawierania umowy pożyczki znajdowali się w stanie wyłączającym świadome i dobrowolne podjęcie decyzji. Pozwany K. F. (1) wbrew twierdzeniom, że nie podejmował żadnych czynności poza podpisaniem dokumentacji związanej z zawarciem umowy- podjął takie czynności jak podpisanie deklaracji członkowskiej, złożenie wniosku o przyznanie pożyczki oraz czynności związane z wykazaniem swej zdolności kredytowej takie jak wypełnienie i złożenie oświadczenia o zatrudnieniu i dochodzie, wypełnienie i złożenie informacji dotyczących ciężących na nim innych zobowiązań finansowych, jak również wypełnienie i złożenie oświadczenia dotyczącego zobowiązań do spłaty. Stąd też pożyczkobiorca miał pełną świadomość ciężącego na nim zobowiązania. Potwierdzają to również składane przez pozwanych przed wypowiedzeniem umowy wnioski o restrukturyzację zadłużenia, w których pozwani jasno i logicznie uzasadniają przyczyny opóźnienia w spłacie zobowiązania, nie kwestionując zawartej umowy. Dodatkowo przedłożona przez K. F. (2) dokumentacja medyczna nie potwierdza by w/w z uwagi na jej stan zdrowia była ograniczona w możliwości podejmowania decyzji i ich oceny. Pozwana nie sprostала spoczywającemu na niej ciężarowi dowodu, co do faktów na które się powołuje i wyprowadza z nich skutki prawne- uznać zatem należy, że oświadczenie pozwanej jako poręczyciela zostało złożone skutecznie. Zarzuty i dowody dotyczące synów pozwanych, nie będących stroną umowy ani stroną w niniejszej sprawie nie mają znaczenia z punktu widzenia rozstrzygnięcia postępowania.

Postanowieniem z dnia 13.07.2016r. Sąd ustanowił dla pozwanych pełnomocnika z urzędu.

W toku dalszego postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14.08.2013r. K. F. (1) złożył w D. w oddziale powoda deklarację członkowską nr (...). Uchwałą Zarządu Spółdzielczej kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. z dnia 16.08.2013r. K. F. (1) został przyjęty w poczet członków (...) od dnia 16.08.2013r.

Dowód:

-deklaracja członkowska nr (...) k.81

-statut (...) im (...) k.117-128

W dniu 06.11.2013r. została zawarta umowa pożyczki (kredytu konsumenckiego) nr (...) pomiędzy Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo-Kredytową im. F. S. w G. a K. F. (1). Kasa na wniosek pozwanego z dnia 05.11.2013r. udzieliła K. F. (1) pożyczki na cele konsumpcyjne. Umowa została zawarta na okres od 06.11.2013r. do dnia 15.10.2023r. Całkowita kwota kredytu wynosiła 30.000 zł. Koszt udzielenie pożyczki został ustalony na kwotę 2.700 zł. Całkowita kwota do zapłaty w dniu zawarcia umowy wynosiła 62.490,38 zł. Zgodnie z pkt 24 umowy roczna stopa oprocentowania przeterminowanego wynosiła czterokrotność kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego. K. F. (2) jako poręczyciel w/w pożyczki złożyła oświadczenie, w którym to poręczyła zobowiązanie wynikające z tytułu tej umowy. Jednocześnie zobowiązała się ona do zapłaty kwoty 30.000 zł lub jej części powiększonej o należne odsetki, opłaty i prowizje i inne koszty przysługujące Kasie w związku z wykonaniem umowy na wypadek, gdyby K. F. (1) nie wykonał swojego zobowiązania. W dniu 06.11.2013r. na rachunek K. F. (1) została dokonana przez powoda wpłata pożyczki.

Dowód:

-zeznania K. F. (1) k.378v.

-zeznania K. F. (2) k.429v.-430

-wniosek o przyznanie pożyczki z dnia 05.11.2013r. k.36-40

-oświadczenie o zatrudnieniu i dochodzie k.41

-informacja dotycząca zapytań w innych instytucjach finansowych k.42-43

-oświadczenie dotyczące zobowiązań do spłaty k.44

-deklaracja poręczyciela k.45-48

-umowa pożyczki nr (...) .62-64v.

-regulamin udzielania kredytów i pożyczek konsumenckich spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej k.65-66

-uchwała nr 12 (...) im (...) z dnia 25.03.2009r. k.79

-uchwała nr 4 (...) im. (...) z dnia 12.05.2009r. k.80

-deklaracja członkowska nr (...) k.81

-harmonogram spłaty pożyczki k.82-83

Pozwany zaprzestał spłaty zaciągniętego zobowiązania. Pismami z dnia 03.03.2014r. 16.04.2014r., 30.06.2014r., 01.09.2014r.,16.10.2014r. powód wezwał K. F. (1) do spłaty zaciągniętego zobowiązania. O braku spłat powód

powiadomił pozwaną jako poręczyciela pismami z dnia: 03.03.2014r., 16.04.2014, 30.06.2014r., 01.09.2014r., 16.10.2014r. Pismem z dnia 16.12.2014r. powód wypowiedział K. F. (1) umowę z dnia 06.11.2013r. W tym samym dniu powód o powyższym zawiadomił K. F. (2) jako poręczyciela.

Dowód:

-zawiadomienie poręczyciela z dnia 16.12.2014r. k.73

-wypowiedzenie umowy z dnia 16.12.2014r. k.74

-zpo k.75

-kserokopia księgi nadawczej k.76-77

-ostateczne wezwanie do zapłaty z dnia 16.10.2014r. wraz z kserokopią książki nadawczej k.84-86

-zawiadomienie poręczyciela z dnia 16.04.2014r. wraz z kserokopią książki nadawczej k.87-88

-wezwanie do zapłaty z dnia 01.09.2014r. wraz z kserokopią książki nadawczej k.89-90

-zawiadomienie poręczyciela z dnia 01.09.2014r. wraz z kserokopią książki nadawczej k.91-92

-zawiadomienie poręczyciela-ostateczne wraz z kserokopią książki nadawczej k.93-95

-ostateczne wezwanie do zapłaty z dnia 16.04.2014r. wraz z kserokopią książki nadawczej k.96-97

-wezwanie do zapłaty z dnia 03.03.2014r. wraz z kserokopią książki nadawczej k.98—99

-zawiadomienie poręczyciela z dnia 03.03.2014r. wraz z kserokopią książki nadawczej k.100-101

-wezwanie do zapłaty z dnia 30.06.2014r. wraz z kserokopią książki nadawczej k.102-103

-zawiadomienie poręczyciela z dnia 30.06.2014r. wraz z kserokopią książki nadawczej k.104-105

-wezwanie do zapłaty z dnia 13.04.2015r. wraz z kserokopią książki nadawczej k.106-107

-zawiadomienie poręczyciela z dnia 13.04.2015r. wraz z kserokopią książki nadawczej k.109-111

-wykaz czynności windykacyjnych k.114

W dniu 21.05.2014r., 11.09.2014r.oraz w dniu 26.01.2015r. pozwany K. F. (1) składał do powoda wnioski o restrukturyzację umowy pożyczki nr (...) z dnia 06.11.2013r. dotyczące zawieszenia spłaty rat na okres 3 miesięcy oraz rozłożenia zadłużenia na raty w wysokości 600 zł miesięcznie płatnych do dnia 30 każdego miesiąca.

Dowód

-wnioski o restrukturyzację k.49-54

Pismem z dnia 03.02.2015r. powód poinformował K. F. (1), iż została wydana pozytywna decyzja odnośnie zawarcia ugody w sprawie zadłużenia wynikającego z umowy nr (...) z dnia 06.11.2013r. Następnie w dniu 24.02.2015r. została podpisana umowa ugody pomiędzy powodem, a K. F. (1) i K. F. (2). Ugoda została zawarta na okres od 24.02.2015r. do dnia 30.08.2017r. Całkowita kwota do zapłaty w dniu zawarcia ugody wynosiła 38.469,89 zł. Spłata miała następować w ratach miesięcznych. Roczna stopa oprocentowania zadłużenia przeterminowanego wynosiła czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP.

Dowód:

-pismo powoda z dnia 03.02.2015r. k.55

-umowa ugody z dnia 24.02.2015r. k.67-68v.

-harmonogram spłaty pożyczki k.115

Pismem z dnia 13.04.2015r. powód wezwał K. F. (1) do zapłaty zadłużenia w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. O zaległości w spłacie zobowiązania wynikającego z ugody została zawiadomiona także K. F. (2). Pismem z dnia 04.05.2015r. powód wobec zaprzestania spłaty zobowiązania wypowiedział w/w umowę ugody z dnia 24.02.2015r.

Dowód:

-wezwanie do zapłaty z dnia 13.04.2015r. wraz z kserokopią książki nadawczej k.106-107

-zawiadomienie poręczyciela z dnia 13.04.2015r. wraz z kserokopią książki nadawczej k.109-111

-wypowiedzenie umowy z dnia 04.05.2015r. k.69

-zawiadomienie poręczyciela o wypowiedzeniu umowy k.70

-zpo k.71

-kserokopia księgi nadawczej k.72

-wezwanie do zapłaty z dnia 13.04.2015r. wraz z kserokopią książki nadawczej k.106-107

-zawiadomienie poręczyciela z dnia 13.04.2015r. wraz z kserokopią książki nadawczej k. 109-111

Na dzień 24.09.2015r. K. F. (1) pozostawała do spłaty na rzecz powoda kwota 32.418,88 zł .

Dowód;

-raport spłat na dzień 24.09.2015r. k.78

Dzieci pozwanych K. F. (2) oraz K. F. (1) leczą się z powodu zaburzeń afektywnych dwubiegunowych oraz uzależnień od kilku substancji psychoaktywnych. K. F. (1) leczy się z powodu zaburzeń afektywnych dwubiegunowych. K. F. (2) również leczy się z uwagi na zaburzenia afektywne dwubiegunowe.

Dowód:

-zalecenia lekarza A. G. k.398

-ulotka leku L. k.399-400

-recepta z dnia 17.01.2017r. k.401

-ulotka leku R. k.402

-karta informacyjna leczenia w SPZOZ k.403-404

-zaświadczenie o stanie zdrowia k.437

-recepta z dnia 08.02.2017r. k.438

-zalecenia z wizyty z dnia 08.02.2017r. k.438

-recepta z dnia 17.01.2017r. k.439

-recepta z dnia 15.02.2017r. k.440

-zalecenia z dnia 15.02.2017r. k.440

K. F. (1) zawierając w dniu 06.11.2013r. umowę z powodem nie znajdował się w stanie wyłączającym świadome i swobodne powzięcie decyzji oraz wyrażenie woli.

Dowód:

-opinia sądowo-psychiatryczna biegłego W. S. k.462

W dacie 06.11.2013r. K. F. (2) miała zachowaną zdolność podjęcia decyzji i swobodnego wyrażenia swojej woli.

Dowód:

-opinia sądowo-psychiatryczna biegłej A. M. k.513

Sąd zważył co następuje:

Powództwo należało uwzględnić niemal w całości.

W niniejszej sprawie bezspornie doszło do zawarcia w umowy pożyczki nr (...) z dnia 06.11.2013r. pomiędzy powodem a K. F. (1). Bezspornie także pozwana K. F. (3) poręczyła spłatę w/w pożyczki. Dodatkowo bezspornym w sprawie było, iż z uwagi na kłopoty finansowe powód podpisał z pozwanymi umowę w dniu 24.02.2015r. Treść w/w umowy i umowy, warunki płatności a także fakt ich niewykonania i wynikająca z tego wysokość zadłużenia pozwanych nie były sporne pomiędzy stronami. Twierdzenia powoda w powyższym zakresie znajdują przy tym oparcie w przedłożonych dokumentach w postaci umowy pożyczki z dnia 06.11.2013r. (k.62-64v.), regulaminu udzielania kredytów i pożyczek (k.65-66), umowa umowy z dnia 24.02.2015r. (k.67-68v.), wypowiedzeń umowy, wezwań do zapłaty oraz zawiadomień (k.69-77, k.84-111), deklaracji członkowskiej (k.81), harmonogramu spłat (k.82-83, k.115-), wyciągu z rachunku K. F. (1) (k.112-113), informacji odnośnie czynności windykacyjnych (k.114). Sam pozwany K. F. (1) potwierdził zawarcie przedmiotowej umowy z powodem „Ja tą pożyczkę wziąłem a żona poręczyła” (k.378v).

Spór pomiędzy stronami koncentrował się wokół zarzutu nieważności umowy, z powodu wady oświadczenia woli. Pozwani w toku całego postępowania forsowali twierdzenie, że zawierając umowę, znajdowali się w stanie wyłączającym świadome i swobodne podjęcie decyzji i wyrażenie woli, co było spowodowane ich chorobą psychiczną (k.19v., k.378, k.429-430v.).

Zgodnie z treścią art. 82 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone przez osobę, która z jakichkolwiek powodów znajdowała się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Dotyczy to w szczególności choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego, chociażby nawet przemijającego, zaburzenia czynności psychicznych.

Art. 82 k.c. stanowi wyraźnie o tym, iż oświadczenie woli, aby mogło zostać uznane za nieważne musi być złożone w stanie wyłączającym świadome i swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Nie może zatem być to jedynie stan ograniczający świadome i swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Nawet sugestia osób trzecich nie wyłącza swobody powzięcia decyzji. Również sam fakt przewlekłych zaburzeń psychicznych nie jest równoznaczny ze stwierdzeniem, że zachodziły okoliczności wyłączające możliwość świadomego podjęcia decyzji i wyrażenia woli. Istotne jest czy stan zdrowia składającego oświadczenie pozwala mu na rozeznanie w chwili danej czynności prawnej czego chce dokonać oraz na dokonanie tego zgodnie z jego wolą. Ciężar dowodu w tej kwestii spoczywa na tym kto kwestionuje daną umowę (wyr. S.A. w Warszawie z dnia 07.10.2015r. sygn. akt VI ACa 1893/14). Sam fakt zaistnienia po jednej ze stron umowy określonych stanów chorobowych nie może automatycznie przemawiać, za tym, że akurat

w momencie składania przez stronę oświadczenia woli, podmiot ten znajdował się „w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli”. Konieczne jest do takiego ustalenia wykazanie, że strona umowy była w czasie składania oświadczenia woli w stanie wyłączającym świadome powzięcie decyzji i wyrażenie woli (art. 82 k.c.) (vide. wyr. S.A. w Gdańsku z dnia 9 marca 2011 r., I ACa 1506/10). Nie można przyjmować niepoczytalności nawet osób chorych psychicznie lub niedorozwiniętych umysłowo i to nawet wtedy, gdy zostali ubezwłasnowolnieni całkowicie czy częściowo, bowiem w danym momencie działać oni mogli z wystarczającym rozeznaniem, czyli w stanie tzw. lucidum intervallum (wyr. S.A. w Poznaniu z 17.04.2013 r., I ACa 251/13).

Sąd nie zaprzecza, że pozwani korzystają z pomocy lekarskiej lekarzy psychiatrów, na dowód czego złożyli stosowne dokumenty (k.398-404, k.437-440). Przy czym jeszcze raz podkreślić należy, że nie każda choroba psychiczna równoznaczna jest ze stanem wskazanym w treści cytowanego wyżej art. 82 k.c.

Z uwagi na odmienne stanowiska stron Sąd zasięgnął wiadomości specjalnych w sprawie dopuszczając dowód z opinii biegłych psychiatrów.

Biegły W. S. w swojej opinii (k.442-462) wykluczył u pozwanego K. F. (1) upośledzenie umysłowe oraz nie stwierdził u niego objawów choroby psychicznej. Pozwany jako osoba sprawna intelektualnie wiedział jakiej czynności prawnej dokonuje i na czym ona polega oraz jakiego rodzaju skutki niesie na przyszłość. W momencie zawierania przedmiotowej umowy nie cierpiał na objawy choroby psychicznej ani na upośledzenie umysłowe. Nawet przy założeniu, że w analizowanym okresie miał cechy osobowości nieprawidłowej paranoicznej, nie miało to wpływu na zdolność oświadczenia woli. Jeśli pod wpływem trudności rodzinnych nie przeczytał lub przeczytał niedokładnie umowy lub nie dopytał o szczegóły osoby zawierającej z nim umowę, albo jak podaje „nie miał do tego głowy” wynikało to z trudnej sytuacji osobistej i życiowej a nie z zaburzeń psychopatologicznych. W przeszłości pozwany zawierał już podobne umowy i nie wywiązywał się z nich. Pozwany w swoich zeznaniach nie kwestionował zawarcia umowy. Pozwany miał świadomość zawierania umowy, zabiegał o jej restrukturyzację, przedstawił usprawiedliwienia czemu jest zwłoka w realizacji zobowiązania, podejmował środki zaradcze, tłumaczył to adekwatnie trudnymi okolicznościami. Okoliczności te wskazują na świadomość podjętej czynności prawnej oraz spowodowanych przez nią konsekwencji. Stąd też biegły wskazał, iż K. F. (1) zawierając umowę w dniu 06.11.2013r. nie znajdował się w stanie wyłączającym świadome i swobodne powzięcie decyzji oraz wyrażenie woli.

Biegła A. M. (k.513-519) na podstawie przeprowadzonego jednorazowego badania stanu psychicznego K. F. (2), wnikliwej analizy dokumentacji medycznej z leczenia ambulatoryjnego pozwanej, wywiadu, oceny poziomu funkcjonowania osobistego społecznego rodzinnego, wnikliwej analizy wszystkich danych nie rozpoznała u badanej w dacie zawarcia umowy (...)11.2013r. upośledzenia umysłowego ani choroby psychicznej w sensie psychozy, nie rozpoznała także choroby afektywnej dwubiegunowej. Biegła rozpoznała u pozwanej w dacie 06.11.2013r. zaburzenia adaptacyjne. Zaburzenia adaptacyjne nie są chorobą psychiczną a są reakcją organizmu na sytuację stresogenną. W trakcie zaburzeń adaptacyjnych stwierdza się szereg objawów związanych z działaniem stresora: lęk, niepokój, stany przygnębienia, obniżenie nastroju, zaburzenia snu i inne. K. F. (2) przyjmowała leki przeciwdepresyjne, normotymiczne, uspokajające i okresowo nasenne, które redukowały objawy i dolegliwości. Biegła wskazała, iż leki stosowane w chorobie afektywnej dwubiegunowej mogą być także stosowane w leczeniu zaburzeń adaptacyjnych. Pomimo zaburzeń adaptacyjnych pozwana miała zachowaną zdolność świadomego i racjonalnego działania. W dokumentacji medycznej pozwanej brak jest jakichkolwiek danych, które upoważniałyby do wywodzenia przeciwnego wniosku. Takich podstaw nie daje także analiza zachowania pozwanej. Nawet przy przyjęciu, że pozwana chorowała na chorobę afektywną dwubiegunową, to sposób w jaki funkcjonowała w okresie poprzedzającym i w dacie zawarcia umowy także nie daje podstaw do kwestionowania jej zachowanej zdolności do świadomego podjęcia decyzji i swobodnego wyrażenia woli w dacie 06.11.2013r. Pozwana była prawidłowo i wszechstronnie zorientowana, miała świadomość dlaczego jej małżonek zawiera umowę w dniu 06.11.2013r., wiedziała co oznacza złożenie podpisu pod oświadczeniem poręczenia pożyczki, wiedziała na jaki cel mają być przeznaczone pieniądze. Pieniądze te zostały następnie pobrane i wydane na określony wcześniej cel. Jej działania były świadome, celowe, zborne, a także zrozumiałe. Ponadto pozwana składając poręczenie umowy, wiedziała dobrze jaka jest sytuacja materialna rodziny, wiedziała, że mąż nie pracuje zawodowo a tylko okresowo podejmuje prace dorywcze, mogła więc i

powinna przewidywać, że będą problemy ze spłatą pożyczki przez męża co będzie dla niej powodowało określone skutki prawne. Także zachowanie i działanie pozwanej po zawarciu umowy w dniu 06.11.2013r., kiedy powód podjął działania wynikające z nieregulowania zobowiązań przez pozwanych wskazuje, że miała ona świadomość zaciągniętego zobowiązania i świadomość konieczności jego uregulowania. Powyższe świadczy, iż w dacie 06.11.2013r. K. F. (2) miała zachowaną zdolność świadomego podjęcia decyzji i swobodnego wyrażenia swojej woli.

W Sądzie w/w opinie biegłych W. S. i A. M. były jasne, pełne, zrozumiałe, a także fachowe, szczegółowe i wyczerpujące. Sąd nie powziął żadnych wątpliwości, co do ich profesjonalizmu, rzetelności i zupełności, a także kompetencji biegłych. Biegli w sposób przejrzysty i zrozumiały przedstawili swoje stanowisko w przedmiocie stanu zdrowia psychicznego pozwanych w istnej dla sprawy dacie wydając jednoznaczną, kategoryczną i stanowczą opinię w tym zakresie. Biegli oparli swoje opinie na całym zgromadzonym materiale sprawy w sposób wnikliwie przeanalizowanym. Opinie biegłych były zupełne i wystarczające na potrzeby niniejszego postępowania. W ocenie sądu powoływanie nowego biegłego i sporządzanie nowej kompleksowej opinii byłoby nie tylko niepotrzebne i niewskazane, ale przyczyniłoby się tylko do zbędnego podniesienia kosztów postępowania i do jego przewlekłości, czemu sąd zgodnie z dyrektywą art. 6 k.p.c. ma obowiązek przeciwdziałać. Twierdzenia strony pozwanej o „oszczerstwach, braku obiektywizmu, nieprofesjonalizmie, zdradzie tajemnicy lekarskiej, uprzedzeniu osobistym do strony postępowania, zatajeniu informacji lekarskich, braku wyjaśnienia okoliczności choroby stwierdzonej przez lekarza prowadzącego K. F. (2), niewłaściwym uwzględnieniu zaburzeń adaptacyjnych” opinii są niewystarczające do podważania ich wiarygodności oraz dokonania odmiennych ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie. Stąd też Sąd oddalił wniosek pełnomocnika pozwanych z dnia 10.07.2017r. o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii sądowno-psychiatrycznej pozwanych K. F. (1) i K. F. (2) na okoliczność ustalenia biegłego innego Sądu Okręgowego celem wydania obiektywnej opinii sądowno-psychiatrycznej (k.550), jak i wniosek z dnia 03.08.2017r. o dopuszczenie opinii uzupełniającej biegłych (k.683v.).

Sąd oddalił dodatkowo szereg wniosków pełnomocnika pozwanych zawartych w piśmie z dnia 10.07.2017r. (k.548-550) i tak:

- o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z przesłuchania w charakterze świadka lekarza prowadzącego K. A. G.- jako zmierzający do przedłużenia postępowania, a ponadto spóźniony

-o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii sądowno-psychiatrycznej A. M. dotyczącej syna pozwanych M. F.- jako zbędnego do wydania orzeczenia, a także zmierzającego do przedłużenia postępowania.

-o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z pisma Dyrektora Zakładu Karnego z dnia 27.09.2012r. na okoliczność podjęcia próby samobójczej przez M. F. i niewłaściwego skierowania M. F. do odbywania kary pozbawienia wolności jako zbędnego do wydania orzeczenia, a także zmierzającego do przedłużenia postępowania.

-o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z pisma z opinii penitencjarnej Dyrektora Aresztu Śledczego w M. z dnia 26.08.2013r. na okoliczność podejmowania prób samobójczych przez syna pozwanych oraz walki pozwanych o życie ich syna i stresu psychiatrycznego z tym związanego - jako zbędnego do wydania orzeczenia, a także zmierzającego do przedłużenia postępowania.

-o dopuszczenie dowodów z pkt VII do XIII (k.549) dotyczących obiektu szpitala dla Nerwowo i Psychiczenie chorych w G., M. F. oraz dokumentacji K. F. (1) jako zbędnych do wydania orzeczenia, a także zmierzających do przedłużenia postępowania.

-o dopuszczenie dowodów z pkt XIV, XV (k.550) dotyczących dopuszczenia dowodu z dokumentacji medycznej pozwanej K. F. (2), skierowania pozwanej z dnia z dnia 05.12.2016r. jako zmierzające do przedłużenia postępowania.

- z pkt XVI (k.550) dotyczącego artykułu prasowego „Niekorzystna umowa jak ją rozwiązać” jako zbędny do wydania orzeczenia, a także zmierzający do przedłużenia postępowania.

Biorąc powyższe pod uwagę okoliczność zawarcia przedmiotowej umowy z dnia 06.11.2013r. przez pozwanych w stanie wyłączającym swobodne albo świadome podjęcie decyzji i wyrażenie woli pozostała nieudowodniona. W rezultacie umowę stron należy uznać za ważną, a wynikające z niej zobowiązania pozwanych za istniejące, a tym samym objęte pozwem roszczenia powoda są zasadne. Biorąc powyższe pod uwagę Sąd zasądził solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwotę 32.418,88 zł.

Zgodnie z przepisem art. 482 § k.c., od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłużnej sumy (zakaz anatocyzmu). Ustanowiony w interesie dłużnika w art. 482 § 1 k.c. zakaz umawiania się z góry o zapłatę odsetek za opóźnienie w zapłacie zaległych odsetek, czyli tzw. zakaz anatocyzmu obejmuje „zaległe odsetki” bez względu na tytuł, który jest podstawą ich naliczania. Brak jest bowiem podstaw do różnicowania odsetek. Na podobnych zasadach traktowane są te odsetki, których źródłem jest ustawa, jak i te, których źródłem jest czynność prawna. Pojęcie to odnosi się więc zarówno do odsetek kapitałowych, jak i odsetek za opóźnienie (tak również Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 5 października 1994 roku, III CZP 128/94). W doktrynie i orzecznictwie jednogłośnie wskazuje się, że przepis art.482 k.c., z uwagi na jego ochronną dla dłużnika funkcję, należy rozumieć w ten sposób, że w sytuacji dochodzenia odsetek od odsetek na drodze sądowej, możliwość naliczania dalszych odsetek od należnych odsetek istnieje dopiero od dnia wytoczenia powództwa o dalsze odsetki za opóźnienie w zapłacie należnych odsetek (vide S.N. w uzasadnieniu uchwały z dnia 18 maja 1994 roku, III CZP 70/94). Niewątpliwie powód był uprawniony do wystąpienia z żądaniem zasądzenia odsetek umownych w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP z tym zastrzeżeniem, że wysokość odsetek nie może przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych. (powyższe wymusiła zmiana art. 359 k.c obowiązująca od 01.01.2016 r.). Jednakże, jak wynika z treści przepisu art.482 k.c. i wskazanego powyżej ugruntowanego i jednolitego stanowiska doktryny i orzecznictwa w zakresie jego wykładni, które Sąd w pełni aprobuje, odsetek za opóźnienie w zapłacie zaległych odsetek można żądać dopiero od chwili wytoczenia powództwa o te odsetki od zaległych odsetek. Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, powód odsetek umownych mógł żądać dopiero od dnia następnego po złożeniu pozwu w niniejszej sprawie czyli od dnia 25.09.2015r. (art. 111 § 2 k.c.), a nie od dnia 24.09.2015r.

W pozostałym zakresie Sąd powództwo oddalił (pkt II wyroku).

O kosztach orzeczono zgodnie z art. 98 § 1 i art. 100 k.p.c., art. 105 § 2 k.p.c. Sąd włożył na pozwanych solidarny obowiązek zwrotu powodowi w całości kosztów procesu, gdyż powód uległ tylko co do nieznaczonej części swojego żądania (co do odsetek za 1 dzień). Wobec powyższego zasądzone od pozwanych na rzecz powoda kwotę: 406 zł z tytułu uiszczonyj opłaty od pozwu, 17 zł z tytułu uiszczonyj opłaty od pełnomocnictwa, kwotę 2.400 zł z tytułu wynagrodzenie pełnomocnika w osobie radcy prawnego na podstawie § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielanej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804).

W punkcie IV wyroku rozstrzygnięto o poniesionych przez Skarb Państwa tymczasowo w toku postępowania kosztach sądowych. Zgodnie z treścią przepisu art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Kierując się powyższymi regulacjami, a także wskazanego wyżej art. 98 § 1 k.p.c., Sąd obciążył pozwanych solidarnie obowiązkiem poniesienia brakujących kosztów opinii biegłych, które to koszty w kwocie 188 zł zostały tymczasowo wydatkowane przez Skarb Państwa (k.675).

Z uwagi na to, że pozwani byli reprezentowani przez pełnomocnika z urzędu w osobie adwokata, należało przyznać adw. R. B. wynagrodzenie za udzielenie pozwanyj pomocy prawnej z urzędu. Zgodnie z § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia

przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz.U. 2013r. poz. 461) oraz w zw. z § 22 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2015r. poz. 1801) stawki minimalne wynoszą przy wartości przedmiotu sporu powyżej 10.000 zł do 50.000 zł -2.400 zł. Zdaniem Sądu nakład pracy pełnomocnika nie uzasadniał przyznania stawki w pełnym wymiarze. Ograniczył on swoje działanie do przejrzenia akt postępowania (k.352) złożenia pisma procesowego z dnia 24.01.2017r. (k.394-397), wniosku dowodowego (k.435-436), pisma procesowego z dnia 14.04.2017r. (k.505), pisma procesowego z dnia 10.07.2017r. (k.538-552) będącego niemal w całości zarzutami o opinii biegłych sformułowanymi przez pozwanych, a nie pełnomocnika oraz do jednorazowego udziału na rozprawie w dniu 03.08.2017r. Zdaniem Sądu sam fakt świadczenia pomocy prawnej z urzędu nie może stanowić samodzielnej podstawy do otrzymania wynagrodzenia z tego tytułu w pełnej stawce w sytuacji, gdy duża część czynności w toku postępowania była wykonywana przez pozwanych (vide pismo z dnia 538-552), a pełnomocnik bezkrytycznie kopiował materiały pozwanych do swoich pism. Nie sposób więc przyjąć, by działanie pełnomocnika pozwanych miało być premiowane poprzez przyznanie mu wynagrodzenia w pełnej stawce minimalnej. Stąd też Sąd uznał, iż kwota 1.200 zł będzie kwotą adekwatną do pracy pełnomocnika i taką to kwotę przyznał pełnomocnikowi pozwanych. Kwota ta została powiększona o podatek od towarów i usług (§ 2 ust. 3 w/w rozporządzenia).

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować kontrolce uzasadnień
2. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem przesłać pełnomocnikowi powoda
3. Przedłożyć za 21 dni lub z apelacją.